

Седмична колумна високог представника за БиХ Кристијана Шварц-Шилинга: “Јасна будућност – са планом и механизмима подршке до реализације”

Слике разарања и очаја постале су уобичајене вијести овога лета. Сукоби у разним дијеловима свијета, а посебно тренутни сукоби у Либану, представљају изазов за дипломатске и хуманитарне ресурсе међународне заједнице.

Посматрајући ствари у историјском контексту, грађани БиХ ће се можда упитати да ли би и они могли да доживе сличну судбину коју су доживјели Либанци, посебно сада, у условима када се ангажман међународне заједнице у Босни и Херцеговини мијења.

Босна и Херцеговина има својеврстан бедем који је штити од повратка у насиље – бедем који Либан, на своју велику жалост, нема. Данас, за разлику од раних 90-тих година, ова земља има јасну будућност у евро-атлантским структурама, дакле, и у Европској унији и НАТО-у, што ће онемогућити сваки евентуални напад на Босну и Херцеговину и њену евентуалну дезинтеграцију у ратно стање.

Међународно присуство у Босни и Херцеговини се мијења, али међународна заједница се не повлачи из ове земље. Напротив, међународна стратегија за ову земљу је стратегија интеграције. На тај начин Босна и Херцеговина се постепено уводи управо у оне институције које су у посљедњих 60 година изградиле и осигурале мир у Европи.

Босна и Херцеговина данас стоји на самом рубу Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом и чланства у НАТО-овом програму Партнерство за мир (ПфП). Ова два циља су кључна на путу према коначном чланству у Европској унији и НАТО-у.

Босна и Херцеговина још увијек мора да спроведе далекосежне реформе, укључујући посебно реструктурирање полицијских снага, прије него буде у ситуацији да потпише Споразум о стабилизацији и придруживању. Помаци се такође морају начинити и у погледу хапшења најозлоглашенијих оптуженика за ратни злочин, прије него Босна и Херцеговина буде позвана да се придружи програму Партнерство за мир.

На путу ка евро-атлантским интеграцијама Босна и Херцеговина добија помоћ од Европске комисије, ЕУФОР-а, Полицијске мисије ЕУ, НАТО-а и моје Канцеларије, и у мом својству високог представника и специјалног представника ЕУ. Поред тога, ова подршка ће и даље осигуратвати да Босна и Херцеговина остане чврсто на путу који води у стабилност и сигурност.

Од краја хладног рата, евро-атлантске институције су систематски настојале да прошире зону стабилности и безбједности у Европи. Оне су то постигле инвестирањем у бивше комунистичке државе средње и источне Европе, у циљу пружања помоћи њиховим процесима транзиције, и коначно, након што реформски процеси у значајној мјери одмакну, позивањем ових земаља да постану пуноправне чланице. Отуда и историјска проширења Европске уније у 2004. години и НАТО-а у 1999. и 2004. години.

Политика проширења била је невјероватно успјешна; она је очигледно помогла да се предуприједи мноштво проблема и неспоразума који су иначе могли мучити земље средње и источне Европе. Иако је Босна и Херцеговина посебан случај, она може и треба да извуче чак и већу корист него што су је имале ове земље.

Евро-атлантске институције су од краја рата већ донијеле огромне инвестиције у Босну и Херцеговину и ова земља је у протеклих десет и по година прешла веома дуг пут. Поред тога, ако постоји једна ствар око које се слажу сви грађани Босне и Херцеговине, онда је то да је њихова будућност у евро-атлантским интеграцијама.

Да би се остварио овај циљ, биће потребна сарадња између народа у Босни и Херцеговини и компромиси по многим питањима. Али оно што је најважније, ова земља је изузетно сретна, јер има јасну будућност и план и механизме подршке за реализацију свога циља.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.